

obiteljima, izaći s njima na ulice i trgovce naših gradova, popeti se na Kalvarije današnjeg patničkog čovječanstva noseći mu vjeru i nadu u slavu uskrsnuća. Tada bi nam ova otajstva bila još draža i životnija, bliža i korisnija. A redovnica bi nam mogla dosta toga otkriti iz svog životnog i redovničkog života, iz svoga susreta s braćom ljudima i s njihovim problemima.

C. T.

JOSEPH MALOUX, Uvod u sociologiju religije, izdala KS, Zagreb 1970, str. 5—199, priručnik.

Fr. Houtart je knjizi napisao predgovor. Houtartovu studiju SOCIOLOGIJA I PASTORAL također je izdala KS, i o njoj je bilo govora u ovoj reviji (BS, 1969, br. 2—3, str. 307).

Treba pohvaliti i pozdraviti ovakve publikacije osobito stoga što se kod nas istom uvodi literatura o tom pitanju. Crkva ne prestaje upozoravati kako je potrebno da svećenički kandidati crpu pomoć i od sociologije, ali da se u sociologiji izobrazu prema ispravnim metodama i normama crkvenog autoriteta (TE-MELJNE ODREDBE od 6. I. 1970, br. 94). Znači da za kleričku izobrazbu od te sociologije Crkva očekuje neku pomoć kad traži da se sustavno predaje KATOLICKA DRUSTVENA NAUKA (isto mj. br. 79).

Neka sam pitanja odnosa religiozne sociologije prema moralci i KDN dodirnuo u KDN, Zagreb 1971, br. 12 i 20, iako postoji razlika između svih tih izraza («sociologija religije», «religiozna sociologija», «pastoralna sociologija», «sociologija i pastoral» itd.), što je neminovno u nekoj općoj tendenciji da se znanosti decentraliziraju i atomiziraju.

Publikacije (prijevodi) takvog znanja vrlo su korisne, ali bi bilo poželjno da se hrvatskim izdanjima pridodaju podaci naše stvarnosti (npr. u vezi sa str. 21, 24 itd.) jer bi tada knjiga doista poslužila kao Uvod u sociologiju religije u našoj sredini. Danas bi trebalo obrađivati i pitanje tzv. »podzemne Crkve« i »Crkve kao sekte« ili stvaranje sekti u Crkvi, ali ova napomena ima samo taj

cilj da pozove zainteresirane da porade u tom pravcu. Jer pastoralna teologija uvijek treba da polazi od teoloških principa djelovanja spasi- teljske volje Božje ukoliko se ona odražuje u povijesnom razdoblju, dakle i u ovom našem.

N. D.

FRANÇOIS HOUTART: Eksplozija Crkve. Preveo Antun Zamuda. Izd. Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1971.

Svjedoci smo napetosti, nemira i nesigurnosti, koji su zahvatili Crkvu u ovo postkoncilsko doba. A po svemu sudeći izgleda da se ta situacija ne približava smirivanju, nego da se ona nalazi u svom početnom stadiju. Koncil je djelovao kao snažna eksplozija koja svojim popratnim detonacijama potresa Crkvu u svim područjima njezina života. Znači li to preobražaj, novu formaciju i nastajanje novog lica Crkve, ili pak njezino rasulo i propast?

François Houtart je u svojoj knjizi EKSPLOZIJA CRKVE optimist, upućuje nas na to da se Crkva nalazi u fazi preobražaja i prestrukturiranja kako bi ovome suvremenom svijetu mogla dati vjerodostojno svjedočanstvo o Onome u koga vjeruje, koji je njezin Utemeljitelj i njezina životna snaga. A svaki je proces napuštanja starih i traženja novih struktura jedne zajednice popraćen krizama, napetostima, strahovanjima i nesigurnošću. Traženje novih putova popraćeno je ne samo uspjehima nego i stranputicama, lutanjima i neuspjesima. A neuspjesi uzrokuju krize, ogorčenja i nostalgiju za starijima, već stoljećima prokušanim. Međutim, sve su te pojave znak vitalnosti Crkve, kao i dokaz da je ona ozbiljno shvatila zadaću koju si je na Koncilu postavila i da je odvažno zakoračila naprijed prema postavljenom cilju.

Houtart u EKSPLOZIJI CRKVE sa sociološkog gledišta trijezno i smireno analizira uzroke i proces previranja i napetosti u postkoncilskoj Crkvi. To međutim ne znači da on Crkvu promatra kao bilo koju drugu, čisto ljudsku instituciju i organizaciju i da na toj razini povlači zak-